

blot ved, at der i den er 2, 3 eller 4 Huse, der ere 2 eller tre Etager lavere. Altsaa kunde det ikke gaa an at sige, at det ikke vilde hjælpe, naar man ikke kunde faae en samlet Masse af saadanne lavere Huse; men det virke efter min Formening i høi Grad heldigt, hvis man i en Rarré paa en 20 Eiendomme blot havde to eller tre to- eller treetages Huse, om man ogsaa derved faaer noget mindre Gaardsplads, det er jeg overbevidst om vil virke heldigt paa den øvrige Rarré. Hvis det ikke sker, saa vide vi, at netop Forrentningen af Eiendommene vil blive det ledende Princip, som vil føres frem og blive det Afgjørende, medens Sundhedshensynet bliver sat tilside. Kunde man derimod sætte en Præmie for den Bygningsmaade, jeg her har nævnt, saa kunde det hjælpe paa en efter min Mening heldig Maade. Jeg skal ogsaa gjøre opmærksom paa § 43 her i det nye Lovforslag, som har en noget anden Skikkelse end den tilsvarende Paragraf i den nugældende Byggeslov. Med Henyn til denne Paragraf vil jeg sige, at jeg tror hverten, at den nugældende eller den nye Bestemmelse er heldig; thi denne Paragraf har det Uheld ved sig, at den er uigien-nemførlig, naar man skal tage den bogstavelig efter Ordlyden. Der staar nemlig omtrent i Midten af Paragrafen angaaende Trapperne ikke om deres Bygning, Brede og Størrelse — det skal jeg ikke røre ved — men der staar: „endvidere skal der være fri og ubindret Udgang til begge Trapper fra hver Beboelsesleilighed, uden at det er nødvendigt at passere en anden Beboelsesleilighed eller en fælles Gang for at komme til en af Trapperne“. Nu kan jeg ikke godt forstaa, hvad Meningen er; men skal jeg holde mig ligesom til Ordet, forstaaer jeg ved ubindret Ud-gang, at man kan passere, uden at der er nogen Hindring. Som bekendt, er der nu Døre foran enhver Leilighed, og dem maa man lukke op, før man kan komme ud paa Trappen. Aldeles ubindret er altsaa Udgangen til Trappen ikke. Meningen maa jo være, at Beboerne kunne lukke Døren op og saa gaa ud paa Trappen. Men det kan ogsaa ske, naar der er to Familier, hvoraf den enes Leilighed har ubindret Udgang til to Trapper, medens den anden kun har Udgang til den ene Trappe ved at gaa forbi den Førstes Rjokkendør, i saa Fald skulle begge disse paa den fælles Gang. Jeg vil gaa lidt videre og sige: Det har viist sig i Kjøbenhavn efter den forrige Byggeslov, at denne Paragraf har vaakt megen Forstyrrelse og megen Misforstaaelse ikke at tale om Chikane og Bekostning. Man har faaet Bygninger, som hverten vare det One eller det Andet, hverten hugne eller stufne; kunde vi nu ikke enes om at vedtage en Paragraf, der fremstillede Spørgs-maalet rent og klart, saaledes, at Sagen ikke fik eet Udsald i det ene Tilfælde og et andet i et andet, saaledes nemlig, at der ved den ubindrede Udgang blev forstaaet, at de Paagældende kunde

komme ud paa Trappen ved at lukke Døren op, men hvor det viste sig, at en Familie kun havde Udgang til en Trappe, som ikke stod til dens selvstændige Raadighed ved enhver Leilighed, kunde den komme derud ved en Skydedør eller ved en Dør, som kunde skydes opefter, saaledes at Na-boen ikke kunde hindre den Udgangen til Trappen ved at stille Noget for, men at der ved enhver Leilighed havde Passage ud til Trappen? Naar man tænker sig, at en ret Vinkel danner denne Gjennemgang, og at den slade Side vender ud til den, som kun har een Udgang, saa er der Intet til Hinder for, at de Beboere, som bo paa den Side, kunne ved en Skydedør, der trækkes ind i deres egen Leilighed, have ligesaa ubindret Ud-gang til Trappen, som naar de boede i den anden Leilighed. Jeg tror ikke, at vi komme heldig fra denne Paragraf, naar vi ikke derved kunne give en virkelig ubindret Udgang, men dog lade de Paagældende gaa paa den fælles Gang. Dermed skal ikke være sagt, at jeg vil gaa længere end til to Familier; thi jeg hører unegtelig til dem, der se stærkt til de lange Kaserne gange og finder det uhyggeligt, at en halv Snes Familier skulle bo ud til een Gang, der paa den Maade bliver saa at sige til en befærdet Gade. Man maa jo huske paa det gamle Ordsprog, at det Bedste er det Godes værste Sjænde. Vil man strække sig saa vidt, saa komme vi til et Omraade, som vi forløjste os paa. Vi maa ikke glemme, at, hvorledes det gaar eller ikke gaar, saa er det jo saaledes, at jo vansteligere det bliver at bygge, desto dyrere blive Leilighederne, og jeg maa være enig i, at vi kunne ikke noksom tænke paa, at i disse Tider have Folk megen Trang med at skaffe de Penge, som ere nødvendige til en lille Leilighed, ikke at tale om en stor. Der er ogsaa i en Paragraf slaaet fast, at der ikke maa anbringes selvstændig Leilighed i de øverste Etager, altsaa ikke Komsfurer. Men der ere vi inde paa et Omraade, hvor vi let om kort Tid ville komme til at sige, at vi ikke have opnaaet, hvad vi ønskede, idet vi let derved komme til at sige forbi vort Maal, thi det er meget vansteligt at destinere: Hvad er Komsfur og hvad er ikke? Hvis Udcastet gaar saaledes ud i Livet som Lov, vil det ikke vare længe, inden vi se Kaffelovne, som i fuldere Maal erstatte Komsfurer end de Kaffelovne, vi nu have; vi faae da en ny Art Kaffelovne og en ny Art Komsfurer, og Resultatet bliver da det Samme. Naar det i § 40, 1ste Stykke hedder, at ved Anvendelsen af denne Lov behandles som Bebo-elsesrum ethvert Rum, der er forsynet med Aldsted eller indrettet til at opvarmes, kan det ikke misforstaaes, hvad Beboelsesrum er; men saa hedder det i næste Punktum: „Ethvert Rum, der indrettes til Beboelse, skal have mindst 4 Mens Spide, denne regnet fra Gulv til Loft, og være forsynet med Vinduer, indrettede til at aabnes ud i det Fri.“ Naar disse to Punktumer staa i